

JAARVERSLAG VAN HET 94^E VERENIGINGSJAAR VAN DE NVvW

Kees Garst

1 AUGUSTUS 2018 - 31 JULI 2019

Bestuur

Het bestuur bestond bij aanvang van het 94^e verenigingsjaar uit: Ebrina Smallegange (voorzitter), Kees Garst (secretaris), Gert de Kleuver (penningmeester), Tanja Groenendaal, Lidy Wesker, Hester Vogels, Desiree van den Bogaart, Wim Caspers, Gert Treurniet, Michiel Doorman en Erik van den Hout. Op 16 januari 2019 is Gert Treurniet overleden na een kort ziekbed. Zijn inzet en expertise op het gebied van ict-gebruik in het wiskunde-onderwijs wordt zeer gemist, maar bovenal moest het bestuur te vroeg afscheid nemen van een aimabel man met een groot hart voor leerlingen, wiskunde en wiskundeonderwijs.

Het bestuur werd ook dit jaar ondersteund in haar werkzaamheden door de beleidsmedewerkster Heleen van der Ree, waarvan het tijdelijk contract met ingang van dit verenigingsjaar in een vast contract is omgezet. Peter van der Ree verzorgde de financiële administratie. Het bestuur kwam negen keer bijeen. Het dagelijks bestuur daarnaast nog acht keer. Afgelopen jaar hebben zich 174 nieuwe leden aangemeld en hebben 182 leden hun lidmaatschap opgezegd. Het ledenaantal is dus licht gedaald. Op 31 juli 2019 had de vereniging 2850 leden.

Lopende dit verenigingsjaar heeft de NVvW rond een aantal landelijke dossiers op diverse niveaus van zich laten horen en gepoogd op constructieve wijze invloed uit te oefenen op menings- en besluitvorming. Daarnaast zijn er de gangbare activiteiten en initiatieven van het bestuur, die erop gericht zijn de service naar de leden optimaal te houden.

Curriculum.nu

De agenda van het bestuur werd afgelopen verenigingsjaar voor een belangrijk deel ingevuld met activiteiten in het kader van het project Curriculum.nu. Dit project is opgezet door de overheid, met als doel om de eerste stappen te zetten naar een nieuw curriculum voor het hele onderwijs. Per leergebied is een visie ontwikkeld en is beschreven welke stof men in het primair onderwijs en in de onderbouw van het voorgezet onderwijs wil onderwijzen. Er is getracht om meer samenhang tussen de vakken te beschrijven.

De daartoe ingestelde ontwikkelgroep voor het leergebied Rekenen en Wiskunde heeft in een jaar tijd, naast een visie op het vakgebied, diverse tussenproducten gepubliceerd waarop feedback gegeven kon worden.

De NVvW heeft gedurende dit project kritisch gestaan tegenover de opzet, waarbij een kleine groep docenten in beperkte tijd en binnen strakke kaders moest komen tot bouwstenen voor een vernieuwd curriculum voor het brede spectrum van po tot 6 vwo. Tegelijk hebben we meermalen onze waardering uitgesproken voor de inzet van docenten die in de ontwikkelgroep zaten en ervaren we het als positief dat er zowel binnen het reken- en wiskundeonderwijs zelf, als in de breedte over verschillende leergebieden een gesprek op gang is gekomen over wat leerlingen nu en in de toekomst zouden moeten kunnen en kennen.

Na elke publicatie van een tussenproduct heeft het bestuur een bijeenkomst georganiseerd waar over de voorstellen van de ontwikkelgroep gediscussieerd kon worden. De bijeenkomsten werden bezocht door een vaste kleine groep kritisch meedenkende leden. Ook de werkgroepen vmbo, havo-vwo en 'wiskunde voor morgen' toonden zich zeer betrokken, evenals individuele leden.

De onderwijscommissie van PWN leverde een flinke bijdrage door, samen met de NVvW, een visie op wiskundeonderwijs te formuleren. Ook vond er afstemming plaats met de NVORWO (Nederlandse Vereniging tot Ontwikkeling van in Reken/Wiskunde Onderwijs) vanwege de doorlopende leerlijn po-vo en met IOBT (Innovatie Onderwijs in Bètawetenschappen en Technologie) voor afstemming binnen de bètavakken. Tegelijk moest steeds zorgvuldig beoordeeld worden of reacties van vertegenwoordigers van gezamenlijke vakverenigingen (FvOv en Platform VVVO) in lijn waren met NVvW opvattingen.

Al deze gremia hielpen het bestuur om de ontwikkelgroep te voorzien van inhoudelijk commentaar op geleverde tussenproducten en de coördinatiegroep te voorzien van opmerkingen over het proces. De reacties van de NVvW hadden onder meer betrekking op:

- het ontbreken van een analyse van knelpunten in het huidige curriculum,
- het uitgangspunt om bestaande onderwerpen als vertrekpunt te nemen voor het ontwerpen van bouwstenen voor een curriculum dat in kan spelen op toekomstige veranderingen en behoeftes in de maatschappij,
- het ontbreken van voldoende samenhang met andere leergebieden,
- het terugdringen van overladenheid.

In oktober 2019 leverde Curriculum.nu haar eindproduct op aan de minister van onderwijs en aan de Tweede Kamer. Het komende verenigingsjaar zal duidelijk maken of de inspanningen van de NVvW hebben bijgedragen aan het tot stand brengen van een wiskundecurriculum dat inspelt op de behoeftes van de leerlingen, de maatschappij en vervolgopleidingen.

Bekwaam en bevoegd

Met de teloorgang van de Onderwijs Coöperatie is ook het lerarenregister opgeheven. Het ministerie van OCW heeft vervolgens gevraagd naar ideeën om de beroepsgroep te identificeren. Hierop heeft de NVvW het idee van een pilot 'Lerarenplein' voorgesteld: een digitale ontmoetingsplaats voor (wiskunde)docenten, gebaseerd op het Wiva rapport van weleer, en gericht op uitwisselen van vakinhoudelijke kennis (en niet op het behalen van punten voor een register). Op initiatief van de NVvW is dit concept besproken met vakverenigingen binnen FvOv verband en in het Platform VVVO en aangeboden aan OCW en de vo-raad. Het idee heeft helaas nog geen vervolg gekregen. Het ministerie heeft zelf het initiatief genomen om een 'lerarenportfolio' te ontwikkelen.

Over het traject groepsleerkracht (waarbij docenten uit het po in een half jaar een bevoegdheid 'groepsleerkracht vmbo basis-kader' kunnen halen voor de onderbouw bb-kb voor de vakken rekenen/wiskunde, Nederlands en nog een ander vak) is de NVvW van het begin af aan kritisch geweest. We hebben ons best gedaan om van wiskunde een facultatief onderdeel in deze opleiding te maken, maar onder druk van o.a. de schoolleiders is dit niet gelukt.

Bovenstaande ontwikkeling moet geplaatst worden in een breder perspectief, waarbij op diverse niveaus nagedacht wordt over herziening van het bevoegdheidsstelsel. Dit proces is nog gaande. De NVvW is vertegenwoordigd bij bijeenkomsten over deze onderwerpen. Hierbij is de koers dat adequate vakinhoudelijke en vakdidactische kennis noodzakelijk zijn en blijven voor het geven van goed wiskundeonderwijs.

Vmbo

De NVvW heeft in november 2014 aan OCW verzocht een commissie in te stellen die de inhoud van het vak wiskunde op het vmbo onderzoekt in het licht van programmatische aansluiting vmbo t - havo en vmbo - mbo. SLO heeft vervolgens, in opdracht van OCW, een analyse van de examenprogramma's vmbo gemaakt en de knelpunten in beeld gebracht ('Aansluiting in perspectief'), waarna de bevindingen in dit verenigingsjaar tijdens drie regionale bijeenkomsten door SLO i.s.m. de werkgroep vmbo met leden is besproken. Begin 2019 werd duidelijk dat na de zomervakantie een commissie samengesteld wordt die het wiskundeprogramma voor vmbo inhoudelijk gaat herzien. De uitkomsten van de discussie over een vervolg op Curriculum.nu en het 'nieuw perspectief op rekenen in het vo' worden meegenomen in dit proces. Het bestuur is verheugd dat vernieuwing van het wiskundeonderwijs in het vmbo nu eindelijk vorm kan krijgen.

Rekenen

De NVvW heeft samen met OCW gewerkt aan 'een nieuw perspectief voor rekenen in het voortgezet onderwijs'. Volgens het regeerakkoord zou dit alternatief vanaf 2019 - 2020 ingevoerd worden. De minister wilde de ontwikkelingen van Curriculum.nu afwachten. In die tussentijd zou wel de wettelijke plicht blijven bestaan om de landelijke rekentoets af te nemen, ook al telt die niet mee in de slaag-zak regeling. In november kwam de minister met het voorstel om een cijfer voor rekenen via het schoolexamen te genereren. Het bezwaar van de NVvW dat daarmee de focus weer ligt op het toetsen en niet op het rekenonderwijs werd in de Tweede Kamer onderkend. Begin juli 2019 kwam de minister met het besluit dat de centrale rekentoets en het rekencijfer m.i.v. het schooljaar 2019 - 2020 is afgeschaft. Voor leerlingen met wiskunde in hun examenpakket geeft het eindcijfer voor wiskunde een indicatie voor de beheersing van de rekervaardigheid van de leerling. Voor leerlingen zonder wiskunde in hun examenpakketpakket moet er m.i.v. het schooljaar 2020 - 2021 een schoolexamen rekenen komen, opgenomen in het programma van toetsing en afsluiting. Scholen bepalen zelf hoe ze het rekenonderwijs aan deze leerlingen vormgeven. Het project 'RekenVOort' van de NVvW kan zijn waarde voor deze groep opnieuw bewijzen.

Hiermee komt voorlopig een einde aan een periode van enkele jaren van intensief overleg binnen het bestuur, overleggen met OCW en met andere belangengroepen, contacten met Tweede Kamerleden en met de pers.

Jaarvergadering

De jaarvergadering/studiedag op 3-11-2018 met het thema 'natuur(lijk)e wiskunde' werd weer goed bezocht. Tijdens de jaarvergadering werd stilgestaan bij het 25-jarig bestaan van het Wereldwiskunde Fonds. Alle deelnemers kregen een jubileumboekje met voorbeelden van projecten die bijdragen aan het verbeteren van wiskundeonderwijs in ontwikkelingslanden.

Euclides

Er is een nieuw contract vastgesteld voor vijf jaar met bedrijfscommunicatie De Kleuver die de productie van *Euclides* verzorgt. De kernredactie is uitgenodigd voor een gedachtewisseling over de vormgeving van *Euclides* en de digitale mogelijkheden nu en in de toekomst. Ook de personele bezetting van de redactie, de taakverdeling en de inhoud van het blad zijn onderwerp van gesprek geweest.

FvOv

Het lidmaatschap van de NVvW bij de FvOv brengt het voordeel met zich mee dat leden van de NVvW juridische ondersteuning kunnen ontvangen bij arbeidsconflicten. Hiervan is enkele malen gebruik gemaakt. Gedurende het jaar zijn er vijf bijeenkomsten geweest van de onderwijskamer van de FvOv, alwaar de NVvW samen met andere vakverenigingen gemeenschappelijke thema's bespreken (bv Curriculum.nu en bevoegdheden) en het bestuur van FvOv adviseren. Via de nieuwsbrief van de NVvW werden leden in de gelegenheid gesteld om te reageren op peilingen van de FvOv m.b.t. stakingen of andere cao gerelateerde zaken.

Platform VVVO

Ook via het Platform VVVO brengt de NVvW haar standpunten over diverse onderwerpen naar voren. Verzoeken van DUO voor het beoordelen van educatieve minors komt ook via het Platform binnen. Binnen de NVvW is een commissie ingesteld om deze verzoeken te beoordelen en om criteria vast te stellen.

PWN

De NVvW is vertegenwoordigd in het bestuur van het Platform Wiskunde Nederland en in de commissies onderwijs en publiciteit. Het proces Curriculum.nu heeft ertoe geleid dat de contacten geïntensiveerd zijn en de expertise van PWN ten behoeve van het voortgezet onderwijs nadrukkelijk benut wordt. Zo heeft de onderwijscommissie een belangrijke bijdrage geleverd aan de totstandkoming van de visie van de NVvW op wiskundeonderwijs t.b.v. Curriculum.nu.

Cursussen en conferenties

Op 12 maart 2019 vond de examenconferentie voor vmbo en havo-vwo (voorheen 'optimaal voorbereid naar het examen') plaats, waar docenten over diverse onderwerpen rond het examen met elkaar konden overleggen.

De jaarlijkse bijeenkomst 'Onderwijs meets Onderzoek' (opgezet in samenwerking met SLO en het Freudenthal instituut) voorziet weer in een andere behoefte, namelijk om wiskundeonderwijs en onderzoek daarnaar aan elkaar te koppelen.

Examenzaken

Er werden dit jaar geen regionale examenbesprekingen meer georganiseerd. De animo hiervoor neemt af, mede doordat er inmiddels meer ervaring is opgedaan met nieuwe examens voor wiskunde A en B van havo en vwo, maar ook vanwege de mogelijkheden om via andere media met elkaar te kunnen overleggen.

Het jaarlijkse najaarsoverleg met CvTE over de examens vmbo en havo-vwo biedt beide partijen de mogelijkheid om diverse onderwerpen rond examens te bespreken, zoals de mogelijkheden die de inzet van ict bij wiskunde-examens bieden.

Giraf

Dit jaar is hard gewerkt om een eerste product op te leveren in het kader van de Giraf-reeks. Het resultaat wordt op de jaarvergadering van 2 november aan de leden gepresenteerd.

Ten slotte

Het voert te ver om in het kader van dit jaarverslag een gedetailleerde opsomming te maken van de vele initiatieven die gedurende een verenigingsjaar genomen worden en van werkzaamheden die uitgevoerd worden, en die ervoor zorgdragen dat de vereniging zichtbaar blijft binnen het Nederlandse onderwijslandschap en de belangen van de wiskundedocent bij het uitvoeren van hun dagelijks werk dient. Het bestuur dankt bij deze eenieder die daaraan heeft bijgedragen.

Kees Garst

De afbeelding op de achtergrond van de pagina is een abstracte, herhalende geometrische patroon in warme kleuren (rood, oranje, geel, bruin) op een donkere achtergrond. Het patroon bestaat uit complexe, interlockende vormen die aan traditionele Arabische of Perzische ornamentiek denken doen. Het patroon is verticaal gericht en beslaat de rechterhelft van de pagina.

JAARVERSLAGEN VAN DE WERKGROEPEN VAN DE NVvW

Vmbo

De werkgroep vmbo is een werkgroep voor en door vmbo docenten. De werkgroep bestaat uit ongeveer acht personen en kwam in schooljaar 2018-2019 zes keer bij elkaar. We hebben afgelopen schooljaar veel tijd gestoken in onze reacties op de conceptvoorstellen van Curriculum.nu. Daarnaast volgden we en bespraken we de ontwikkelingen rondom het rekenonderwijs en de rekentoets. Het SLO heeft een onderzoek gedaan naar de aansluiting van het huidige curriculum wiskunde-vmbo op het vervolgonderwijs in het MBO en 4e klas HAVO. Dit onderzoek was regelmatig terug te vinden op de agenda van de werkgroep. Tegen het einde van het schooljaar werd ook de voorgenomen curriculum herziening voor het wiskundeonderwijs van het vmbo een vast agendapunt.

In samenwerking met het SLO hebben we een drietal, helaas matig bezochte, regionale bijeenkomsten georganiseerd. Op deze bijeenkomsten presenteerde het SLO de resultaten van het onderzoek naar de aansluiting op het vervolgonderwijs. Wij presenteerden de tussenstand van Curriculum.nu en onze reacties op de tussenproducten tot dan toe. Verder was de werkgroep met een stand aanwezig op de studiedag van de NVvW.

De werkgroep kijkt terug op een succesvol schooljaar waarbij het accent lag op meedenken en meepraten over beleidsmatige zaken die het wiskundeonderwijs van het vmbo betreffen. Een punt van aandacht is nog steeds de continuïteit van de werkgroep. We hebben inmiddels een vaste kern van ongeveer zes personen maar zien tegelijkertijd daarnaast geïnteresseerde collega's door tijdgebrek of om persoonlijke redenen na verloop van tijd afhaken.

Ruud Jongeling

Havo-vwo

De werkgroep heeft zich ook dit jaar een aantal keer gebogen over de rapporten van curriculum.nu. We zijn naar bijeenkomsten geweest en hebben onze punten in de discussie kunnen spuien. Op die manier konden we het bestuur bijstaan in het vertegenwoordigen van het veld bij deze omvangrijke operatie. Een aantal van ons heeft een workshop verzorgd op de studiedag. Een over de start van een les met *Do Now* activiteiten, en een over de manier waarop leerlingen aan grafieken denken bij het zien van formules. Regelmatig hebben we gesproken over wanneer en hoe Wiskundige Denk Activiteiten in de les gedaan kunnen worden. We wisselden ideeën en ervaringen uit.

Sommige van ons hebben voor *Euclides* een artikel geschreven over een van de examens van 2019.

En verder waren er discussies over zaken die van buiten kwamen over (havo-vwo) wiskunde.

Afgelopen jaar is de werkgroep vier keer bijeen geweest. In oktober, januari, maart en juli.

De gemiddelde opkomst was zes personen. Een aantal leden heeft de groep verlaten omdat ze er toch te weinig tijd voor konden vinden of omdat ze lang genoeg lid waren geweest.

Rob van Oord

Mbo-hbo

De werkgroep is in 1999 opgericht door wiskundedocenten uit het hbo, omdat zij zich zorgen maakten over de positie van het vak wiskunde binnen de hogere beroepsopleidingen. Sinds enkele jaren is het aandachtsgebied uitgebreid met het mbo. De werkgroep is uitgebreid met docenten uit het mbo en daarmee zijn we nog beter ingebed in ons werkerrein van het technisch en economisch beroepsonderwijs en de doorstroming van mbo naar hbo.

Als bestaansrecht voor onze werkgroep zien we het bevorderen van kennisuitwisseling binnen en tussen het mbo en hbo, en de mogelijkheid om te netwerken voor de relatief 'eenzame' wiskundedocent.

We zien vier relevante en actuele zaken om over te communiceren met onze achterban:

- 1) Nieuwe situatie van rekenen op vmbo en mbo;
- 2) De eerste ervaringen met keuzedelen voor doorstroom naar het hbo;
- 3) De verankering van wiskundige vaardigheden binnen het nieuwe onderwijs met beroepsproducten en ontwikkelportfolio's;
- 4) Statistiek voor onderzoeksvaardigheden en het nieuwe wiA-programma.

In het afgelopen jaar hebben we ons vooral gericht op ondersteuning bij het mbo keuzedeel Voorbereiding hbo, wiskunde voor technische opleidingen, in de vorm van betrokkenheid bij de uitwerking in lesmateriaal en een voorbeeldtentamen dat aansluit op onze kennisbasis. Daarnaast zijn we betrokken bij de implementatie van een basisdeel wiskunde voor alle technische mbo-studenten. Op de jaarvergadering van november 2018 hebben we hierover een workshop verzorgd, in de vorm van een rondetafelgesprek.

In dit verenigingsjaar heeft de werkgroep vijf bijeenkomsten gehad. De kern bestond uit zes actieve leden: twee docenten mbo-technisch, drie docenten hbo-technisch en een docent hbo-economisch.

De werkgroep krijgt steun van een brede kring van belangstellenden, en is actief op zoek naar nieuwe leden uit het economisch mbo en hbo-ICT.

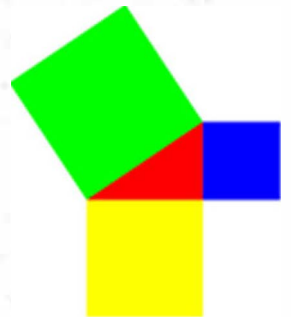
Tanja Groenendaal

Wisbase

De werkgroep wisbase verzorgt het beheer van de website wisbase.nl. Op wisbase.nl kunnen wiskundeleraren toetsen en ander lesmateriaal delen met andere wiskundeleraren. Tevens staat op wisbase.nl een groot archief van oude MULO examens.

Het leraar zijn wordt handmatig gecontroleerd om te voorkomen dat leerlingen zich als leraar toegang verschaffen tot de toetsen en uitwerkingen. Toetsen en losse toetsopgaven kunnen alleen door geverifieerde leraren worden gedownload, ander lesmateriaal en oefenmateriaal is beschikbaar voor iedere gebruiker.

Wisbase.nl heeft op 1 augustus 2019 613 actieve gebruikers in het bestand. Hiervan zijn er 437 waarvan bevestigd is dat het leraren zijn. Er zijn 268 leden van de vereniging onder deze gebruikers. De 437 leraren zijn verbonden aan 311 verschillende scholen. In het verenigingsjaar 2018-2019 zijn 732 documenten gedownload en 86 nieuwe documenten geplaatst. In totaal bevat wisbase.nl 1590 documenten, die elk bestaan uit een of meer bestanden.

Document soort	Aantal	Nieuw sinds 1-8-2018
CSE	97	14
Interactief	1	
Lesbrief	20	
Losse oefenopgave	2	
Losse <u>toetsopgave</u>	86	
Mulo examens	310	
Oefenmateriaal	35	
Praktische opdracht	1	
Toets	709	7
Uitwerkingen	329	65
Totaal	1590	86

Erik van den Hout

Wiskunde voor Morgen

De werkgroep is in het afgelopen schooljaar vier keer bij elkaar gekomen (2 oktober 2018, 6 december 2018, 4 februari 2019, 5 juli 2019). Daarbij is gewerkt aan de vraag, hoe het reken- en wiskundeonderwijs zo kan worden ingericht dat het de leerlingen adequaat voorbereidt op de maatschappij van morgen, en aan de vraag, hoe we dit thema op de agenda kunnen krijgen. In samenhang hiermee ontplooiden we de volgende activiteiten.

Door de werkgroep en door individuele werkgroepsleden is gereageerd op de publicaties van curriculum.nu. In dit verband is ook verschillende malen geparticipeerd in door de NVvW en de NVORWO georganiseerde overleg en is ook input geleverd op de door de verenigingen geformuleerde reacties.

Zoals in het vorige verslag gemeld is door de werkgroep gewerkt aan een boekje met voorbeelden van op de toekomst toegesneden statistiekonderwijs. Dit boekje is dit jaar met steun van de NVvW uitgegeven.

Verder zijn er dit jaar zijn er drie werkgroepen verzorgd op de *studiedag van de NVvW* en drie werkgroepen verzorgd op de *PANAMA Conferentie*. Geeke Bruin-Muurling verzorgde een hoofdlezing en een workshop op de *Studiedag van de NVORWO*.

Koeno Gravemeijer

Wereldwiskunde Fonds

Dit jaar bestond het Wereldwiskunde Fonds 25 jaar. Om dat te markeren heeft het bestuur een boekje gemaakt met overzichten, projecten, interviews en dergelijke. Het boekje is uitgedeeld aan de bezoekers van de NVvW-jaarvergadering in november, waar ook een korte toespraak gehouden werd door de voorzitter.

Er zijn nog boekjes over en die zijn te koop, of worden door het NVvW bestuur op relevante momenten uitgedeeld.

We hebben dit jaar drie keer vergaderd, in september, februari en juni.

Tijdens deze vergaderingen bespraken we projecten die aan ons werden voorgelegd met de vraag om ondersteuning en de voortgang van projecten die ondersteuning hadden gekregen. Daarnaast bespraken we de boekenverkoop en de veiling.

De volgende projecten zijn goedgekeurd:

Phayipini School, Zuid Afrika

Africa Family Foundation, Kenia

Samaritan Trust, Malawi

Kibiko Bright Star Academy, Kenia

Wobulenzi Town Academy, Oeganda

Bishop Kisare Vocational Open School, Tanzania

Ook ondersteunen we twee studenten in Kenia die een lerarenopleiding wiskunde volgen:

Amos Nguzo Chirema; zal in 2020 zijn opleiding afronden

Enos Nyamor; is net gestart met zijn opleiding

We merken een gestage stroom aan aanvragen voor nieuwe projecten. Soms is dit van instanties waarbij we al eerder een project gefinancierd hebben, soms is het een geheel nieuwe aanvraag. Over veel van deze projecten is een artikel in *Euclides* verschenen. We zijn blij met de mogelijkheid die de redactie van *Euclides* ons geeft om de projecten onder de aandacht van de leden van de NVvW te brengen. De verslagen worden daarna gepubliceerd op de website van de werkgroep (onderdeel van de NVvW-website).

Voor ieder project is een lid van het WwF verantwoordelijk. Dit lid verzorgt de communicatie met het project, soms middels een tussenpersoon. Aan het einde van een project vraagt de contactpersoon om bewijzen van de besteding van de gelden. Deze bewijzen komen in de vorm van bonnetjes, foto's en een verslag van de mensen die baat hebben bij het project.

De bijdragen die de leden van de NVvW tegelijk met hun contributiebetaling overmaken, vormen een belangrijke inkomstenbron van het Wereldwiskunde Fonds. Daarnaast wordt er geld verkregen via de verkoop van tweedehands wiskundeboeken. Zowel de oktoberveiling, de meiveiling als de doorlopende verkoop tegen vaste lage prijzen brengen steeds een behoorlijk bedrag op. Af en toe ontvangt de werkgroep financiële bijdragen van personen die giften voor jubilea en dergelijke doorsluizen naar het WwF. Alle inkomsten worden voor 100% aan de projecten besteed.

Ook dit jaar had het Wereldwiskunde Fonds weer stands met tweedehands boeken tijdens jaarvergadering van de NVvW en de Nationale Wiskunde dagen. De omzet was goed, maar het was vooral voor de bekendheid goed dat we er waren. Aan veel mensen hebben we het doel en de werkwijze van het WwF kunnen uitleggen. Ook komend jaar zullen we weer van de partij zijn op zowel de NVvW-jaarvergadering/studiedag als op de NWD.

Een activiteit van beperkte omvang zijn de rekenmachientjes. Soms krijgen we partijen oude machientjes aangeboden, en soms is daar interesse voor uit andere landen. Dan lukt het om een en ander met elkaar in contact te brengen. Omdat er veel verschillende typen machientjes zijn, de kwaliteit (en de batterijen) niet altijd zijn te garanderen en de verzending meestal wat gedoe is, trekken we niet hard aan deze activiteit.

Juliette Feitsma is gestopt als bestuurslid van het WwF; Monica Woldinga heeft haar taken overgenomen met betrekking tot de communicatie (contacten met *Euclides*, webmaster NVvW-website, etc.).

Als nieuw lid van het bestuur konden we Jelger Pil (docent Maerlant-Lyceum) verwelkomen.

Samenstelling bestuur per 31-7-2019:
Evert van de Vrie – voorzitter
Heleen van der Ree – secretaris
Hans van de Lagemaat – penningmeester
Monica Woldinga – lid
Betty Straatsma – lid
Jos Remijn – lid; veilingmeester boeken
Jelger Pil – lid

Evert van de Vrie

Geschiedenis

Afgelopen jaar heeft Danny Beckers zich ontfermd over het archief van de oprichter van de voorganger van deze werkgroep Ed de Moor. Het archief is geordend en beschreven en wordt ondergebracht bij de wetenschapsarchieven van het Rijksarchief Noord-Holland in Haarlem. Oud-voorzitter van onze werkgroep Harm Jan Smid heeft de redactiestukken van het verenigingsblad Euclides gearchiveerd en overgedragen aan het CWI in Amsterdam.

Verder heeft Jenneke Krüger gewerkt aan een website met biografieën van Nederlandse wiskundigen. De website zal eind 2019 opengezet worden. Jenneke heeft zich ook beziggehouden met de proceedings van de *International Conference on History of Mathematics Education (ICHME-5)*, georganiseerd in mei 2018 door leden van de werkgroep in samenwerking met het Freudenthal Instituut en het Descartes Centre. De proceedings zijn digitaal beschikbaar via <https://www.ichme-5.nl/proceedings/> en zullen naar verwachting eind 2019 ook beschikbaar komen in een beperkte papieren oplage.

In oktober 2018 vond het 24e symposium van de werkgroep plaats in Vergadercentrum Domstad in Utrecht. Het thema was *Reken je rijk* en er waren vier sprekers die presenteerden over respectievelijk de geschiedenis van de realistische rekendidactiek (Marc van Zanten), het rekenen aan risico's tijdens de 17e en 18e eeuw (Christiaan van Bochove), de vraag wat ware rijkdom is (Marjolein Kool) en tot slot schatten uit de rekenkamer van Archimedes (Martin Kindt). Er waren ongeveer 60 deelnemers.

Vanaf januari 2019 heeft de werkgroep voorbereidingen getroffen voor het 25e symposium, met als thema *Denken met dingen – de geschiedenis van wiskundige leermiddelen*. Dit symposium vond plaats op 28 september 2019, in het Nationaal Onderwijsmuseum in Dordrecht. Meer hierover leest u op de website van de vereniging en in onze nieuwsbrief aan het eind van het kalenderjaar.

Tenslotte zijn diverse werkgroepleden nog steeds actief met het geven van presentaties en schrijven van verschillende publicaties. Zo is er een nieuwe uitgebreide editie verschenen van het boek *Wortels van de wiskunde*, vertaald door Jeanine Daems en Desiree van den Bogaart. Peter Lanser heeft, gekleed in een passend kostuum, een workshop gegeven op de NWD over de bijdrage van Pierre de Fermat aan de kansrekening. Tijdens CERME 11 (*Congress of the European Society for Research in Mathematics Education*) namen Desiree en Jenneke deel aan Topic Study Group 12, *History in (of) mathematics education*. Desiree gaf een presentatie over geschiedenis van wiskunde in de Nederlandse lerarenopleidingen; Jenneke gaf een presentatie over het belang van wiskundetijdschriften voor onderwijzers in de 18e en 19e eeuw. Jeanine heeft een workshop over kegelsneden gegeven als onderdeel van het docentenprogramma van het NMC (*Nationaal Mathematisch Congres*). Marjolein Kool is geïnterviewd voor het radioprogramma *Met het oog op morgen* vanwege de veiling van een vijftiende-eeuws rekenboek.

Desiree van den Bogaart